

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

โรงเรียนเชิงทะเลวิทยาคม “จตุ-ก้อง อนุสรณ์”

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

โรงเรียนเซนต์เลวิทียาคม "จตุ-ก้องอนุสรณ์" ได้ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตในการปฏิบัติงาน โดยใช้แนวทางตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) เพื่อกำหนดมาตรการสำคัญเชิงรุก เร่งสร้างการบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของบุคลากรในสถานศึกษา ซึ่งถือเป็นปัญหาสำคัญที่อาจพบได้ในหน่วยงานทางการศึกษา

ทั้งนี้ โรงเรียนได้นำผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตไปกำหนดเป็นมาตรการภายใน เพื่อป้องกันการให้หรือรับสินบนในหน่วยงาน และสนับสนุนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในประเด็นด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ และแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต รวมถึงนโยบายความมั่นคงแห่งชาติด้านการบริหารจัดการภาครัฐที่ดี

การดำเนินงานในครั้งนี้ ยังมุ่งหวังให้คะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) เป็นไปตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะการดำเนินการในระบบ ITA Online ที่มีการเปิดเผยข้อมูลผ่านการประเมินแบบ OIT (Open Data Integrity and Transparency Assessment)

โรงเรียนเซนต์เลวิทียาคม "จตุ-ก้องอนุสรณ์"

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. หลักการและเหตุผล

การมีผลประโยชน์ทับซ้อนถือเป็นรูปแบบหนึ่งของการทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งเกิดจากการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนโดยการละเมิดกฎหมายหรือจริยธรรม ด้วยการใช้อำนาจหน้าที่ในการแทรกแซงดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่รัฐ จนก่อให้เกิดการละทิ้งคุณธรรม ความเป็นกลาง และความเป็นธรรม อันส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวมและความน่าเชื่อถือขององค์กร

โรงเรียนเซนต์เลวิยาคม "จตุ-ก้องอนุสรณ์" ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว และดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการให้หรือรับสินบน โดยใช้มาตรฐานการบริหารจัดการความเสี่ยง COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) เป็นกรอบแนวทางหลัก เพื่อป้องกันและลดความเสี่ยงในการดำเนินงาน พร้อมกำหนดมาตรการเชิงรุกในการบริหารจัดการ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ:

- ระบุจุดอ่อนหรือช่องโหว่ที่อาจนำไปสู่การให้หรือรับสินบน
- ป้องกันปัญหาการทุจริตโดยการควบคุมภายในที่เข้มแข็ง
- สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใส

โรงเรียนได้ดำเนินการวิเคราะห์ทั้งปัจจัยภายใน เช่น ความรู้ ความเข้าใจของบุคลากร และจิตสำนึกความรับผิดชอบ รวมถึงปัจจัยภายนอก เช่น ระเบียบ กฎหมาย และสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง ซึ่งอาจเป็นสาเหตุของความเสี่ยง และได้จัดทำรายงานฉบับนี้ขึ้น เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบในการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษาอย่างมีระบบ

การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการที่มีระบบในการระบุ วิเคราะห์ และประเมินปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงานของหน่วยงาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมหรือลดความเสี่ยงนั้น ๆ ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบในทางลบต่อประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ความโปร่งใส และความน่าเชื่อถือในการบริหารงานของสถานศึกษา

ประเภทของความเสี่ยง แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk)

เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดทิศทาง นโยบาย หรือเป้าหมายที่ไม่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม หรือการเปลี่ยนแปลงภายนอกที่อาจส่งผลกระทบต่อการบรรลุพันธกิจของสถานศึกษา

2. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk)

เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากกระบวนการทำงานภายใน เช่น บุคลากร ระบบงาน ข้อมูล หรือ เทคโนโลยี ที่อาจส่งผลให้การดำเนินงานของสถานศึกษาไม่มีประสิทธิภาพหรือประสิทธิผลตามที่คาดหวัง

3. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk)

เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงบประมาณ รายรับ รายจ่าย หรือการควบคุมการเงิน ซึ่งอาจทำให้เกิดการใช้จ่ายไม่ตรงวัตถุประสงค์หรือผิดระเบียบ

4. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk)

เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการที่บุคลากรหรือหน่วยงานปฏิบัติหน้าที่ไม่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือแนวนโยบายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดความเสียหายทั้งด้านกฎหมายและภาพลักษณ์ของหน่วยงาน

สาเหตุของการเกิดความเสี่ยงอาจเกิดจากปัจจัยหลัก 2 ปัจจัยคือ

1. ปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์ จริยธรรม คุณภาพของบุคลากรและการเปลี่ยนแปลงระบบงานความเชื่อถือได้ของระบบสารสนเทศ การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่บ่อยครั้ง การควบคุม กำกับดูแลไม่ทั่วถึง และการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบหรือข้อบังคับของหน่วยงานเป็นต้น

2. ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับของทางราชการ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีหรือสภาพการแข่งขัน สภาวะแวดล้อมทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง เป็นต้น

ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สภาวะการณ์หรือข้อเท็จจริงที่บุคคลไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท หรือผู้บริหาร ซึ่งมีอำนาจหน้าที่เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบ อยู่และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งการกระทำนั้นอาจเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนา และมีรูปแบบที่หลากหลายไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ใช่ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้ อาทิการแต่งตั้งพรรคพวกเขาไปดำรงตำแหน่งในองค์กรต่าง ๆ ทั้งในหน่วยงาน ราชการ รัฐวิสาหกิจ และบริษัทจำกัดหรือการที่บุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจให้ญาติพี่น้องหรือบริษัทที่ตนมีส่วนได้ ส่วนเสียได้รับสัมปทานหรือผลประโยชน์จากทางราชการโดยมิชอบส่งผลให้บุคคลนั้นขาดตัดสินใจที่เที่ยงธรรม เนื่องจากยึดผลประโยชน์ส่วนตัวเป็นหลัก ผลเสียจึงเกิดขึ้นกับประเทศชาติการกระทำแบบนี้เป็นการกระทำที่ผิดทาง จริยธรรมและจรรยาบรรณ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน จึงหมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาส ที่จะทำให้เกิดความ

เสียหาย จากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ สอนรวมเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยังมีสถานการณ์หรือสภาวะการณ์ของ การขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์สอนรวมมากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริต มากเท่านั้น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในครั้งนี้นำเอาความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ มาดำเนินการ วิเคราะห์ตามกรอบมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) และตามบริบทความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนของโรงเรียนเชิงทะเลวิทยาคม “จตุ-ก้อง อนุสรณ์” การวิเคราะห์ความเสี่ยง เกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนนี้ จะช่วยให้โรงเรียนเชิงทะเลวิทยาคม “จตุ-ก้อง อนุสรณ์”ทราบถึงความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นและ ปัจจัยเสี่ยงที่อาจเป็นเหตุทำให้

1. การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ของข้าราชการเป็นไปในลักษณะที่ขาดหรือมีความรับผิดชอบไม่เพียงพอ

2. การปฏิบัติหน้าที่ไปในทางที่ทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือในควมมีคุณธรรมควมมีจริยธรรม

3. การปฏิบัติหน้าที่โดยการขาดการคำนึงถึงประโยชน์สอนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และการยึดมั่นใน หลักธรรมาภิบาล พร้อมกันนี้ ยังสามารถกำหนดมาตรการแนวทางการป้องกัน ยับยั้งการทุจริต ปดโอกาสการทุจริต และเพื่อ กำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพตติมิชอบ การกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่ รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อยอีกด้วย

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อสืบทอดวัฒนธรรมสุจริตและแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารราชการให้เกิดความคิดแยกแยะ ผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์สอนรวม

2. เพื่อแสดงความมุ่งมั่นในการบริหารราชการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล

3. เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่รัฐ ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ สอนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมาย ใหยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดียืนหยัดทำ ในสิ่งที่ถูกต้องเป็นธรรมถูกกฎหมายโปร่งใสและตรวจสอบได้

4. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการบริหารราชการแผ่นดินแก่ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และ ประชาชน

ส่วนที่ ๒

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน โรงเรียนเซิงทะเลวิทยาคม “จุติ-ก้อง อนุสรณ์” ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยง การทุจริตในการปฏิบัติงานในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน 2 ประเด็น คือ 1) การจัดซื้อจัดจ้าง และ 2) การบริหารงานบุคคล โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต ตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จึงอาศัยขั้นตอนหลักในการประเมิน 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
2. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
3. มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน การประเมินความเสี่ยง โรงเรียนเซิงทะเลวิทยาคม “จุติ-ก้อง อนุสรณ์” ได้ดำเนินการกำหนดหลักเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมิน ความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน โดยพิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือด้านโอกาสที่จะเกิดการทุจริต และด้านผลกระทบ และกำหนดการให้คะแนน ทั้ง 2 ปัจจัย รายละเอียดดังนี้

โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง ในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้นโดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

๑. เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) เชิงคุณภาพ

โอกาสที่จะเกิดการทุจริต	
5	มีโอกาสดังเกิดขึ้นเป็นประจำ
4	มีโอกาสดังเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
3	มีโอกาสดังเกิดขึ้นบางครั้ง
2	มีโอกาสดังเกิดขึ้นน้อยครั้ง
1	มีโอกาสดังเกิดขึ้นยาก

๒. เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) เชิงคุณภาพ ที่ส่งผลกระทบด้านการดำเนินงาน (บุคลากร)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
5	เกิดการฟ้องต่อศาล หรือหน่วยงานกำกับดูแล มีองค์กรตรวจสอบความเสียหาย
4	ภาพลักษณ์ต่อหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส
3	หน่วยตรวจสอบภายนอก เข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง
2	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงบุคลากรภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
1	แทบจะไม่มี

๓. เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส × ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ 4 ระดับ ดังนี้

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
1	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	15-25
2	ความเสี่ยงระดับสูง	9-14
3	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	4-8
4	ความเสี่ยงระดับต่ำ	1-3

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ} \times \text{ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่าง ๆ}$$

$$(\text{Likelihood} \times \text{Impact})$$

ซึ่งจัดแบ่งเป็น 4 ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบบพื้นที่เป็น 4 ส่วน (4 Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงสีสัญลักษณ์
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	15-25 คะแนน	มีมาตรการลด และประเมิ นซ้ำ หรือถายโอนความเสี่ยง	สีแดง
เสี่ยงสูง (High)	9-14 คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (Medium)	4-8 คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มี มาตรการ ควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	1-3 คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนเป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยง การ ทุจริต และการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต โดยการ อธิบาย รายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่า มีรูปแบบพฤติกรรมการทุจริต ที่ในแต่ละ ขั้นตอนในการ ดำเนินงานของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน ไหละเอียดและชัดเจน มากที่สุดว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร โดยผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบ กระบวนการหรือโครงการ (Risk Owners) และตัวแทน ของหน่วยงาน อาจมี การรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกด้วยก็ได้เนื่องจากการประเมินความ เสี่ยงการทุจริต Risk Owners ส่วนใหญ่ไม่ยอมรับหรือบิดเบือนในความบกพร่อง ของตนเอง ผู้ประเมินความเสี่ยง การทุจริตจึงไม่ใช่ Risk Owners เท่านั้นการค้นหาความเสี่ยงการทุจริต ค้นหาจาก ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว าจเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่ แลว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพ ยากรณในอนาคตมีโอกาส เกิด (Unknown Factor) ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมุติฐานหรือเป็นการพยากรณ์ล วงหน้าที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า (Forward Looking information) โดยไม่คำนึงว่าหน่วยงานมี ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) มาตรการควบคุมความเสี่ยงทุจริต นั้น อยู่แล้วหรือไม่ โดยการมองความเสี่ยงการทุจริตด้วยข้อมูลที่เลวร้ายที่สุด (Worst Case) หลักการที่สำคัญต้อง ไม่เอาปัญหาหรือข้อจำกัด จากการบริหารงานในปัจจุบัน เช่น ทรัพยากร คน พาหนะ ระบบเทคโนโลยีไม่มีหรือไม่ พอบุคลากร ไม่มีความรู้ความเข้าใจ ไม่มีจิตสำนึก ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่การ ดำเนินงานอาจไม่บรรลุเป้าหมายมาปน กับความเสี่ยงการทุจริต เพราะจะทำให้ละเลยการบริหารจัดการความเสี่ยงการ ทุจริต

การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตโดยพิจารณาจากขั้นตอนการดำเนินงานพิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือ โอกาส เกิด (Likelihood) และ ผลกระทบ (Impact) จะได้ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) วาอยู่ใน ระดับ สูงมาก สูง ปานกลาง หรือต่ำ ตามเกณฑ์ที่หน่วยงานได้กำหนดไว้ในขั้นตอนที่ 1 โดยตาราง

การระบุประเด็น ความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต และระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตโดยพิจารณาจากขั้นตอนการดำเนินงานพิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือ โอกาส เกิด (Likelihood) และ ผลกระทบ (Impact) จะได้ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) วายอยู่ใน ระดับ สูงมาก สูง ปานกลาง หรือต่ำ ตามเกณฑ์ที่หน่วยงานได้กำหนดไว้ในขั้นตอนที่ 1 โดยตารางการระบุประเด็น ความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตและระดับความรุนแรงของ ความเสี่ยงการทุจริต

โรงเรียนเซนต์เลวิวิทยา “จตุ-ก้อง อนุสรณ์” แแบงการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น 2 ประเด็น คือ

1. ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

2. ด้านการบริหารงานบุคคล และได้กำหนดเหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ดังนี้

1. ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

1.1 การกำหนดคุณลักษณะและแบบรูปรายการของพัสดุที่ต้องการจัดซื้อจัดจ้างไปเอื้อหรือ โกลเคียงกับผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง

1.2 การจัดทำราคากลางในการจัดหาพัสดุที่ทำการจัดซื้อจัดจ้างไปตรงหรือโกลเคียงกับผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง

1.3 การจัดซื้อจัดจ้างโดยเจตนาแบ่งซื้อแบ่งจ้าง

1.4 การตรวจรับพัสดุอาจไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดและหรือระเบียบกำหนด

2. ด้านการบริหารงานบุคคล

2.1 การคัดเลือกบุคคลเพื่อสมัครคัดเลือกบุคคลเพื่อเป็นลูกจ้างชั่วคราว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568

2.2 การสอบสัมภาษณ์บุคคลเพื่อคัดเลือกบุคคลเพื่อเป็นลูกจ้างชั่วคราว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568

ตารางแบบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ตารางที่ 1 การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต และระดับ ความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับ	แหล่งความเสี่ยง	Risk Score (LxI)		
		Likelihood	Impact	Risk Score
1. การจัดซื้อจัดจ้าง				
1.1	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ			
1.2	การใช้อำนาจหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์			
1.3	การเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ			
1.4	การเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้องในการจัดซื้อจัดจ้าง			
2. การบริหารงานบุคคล				
2.1	การคัดเลือกบุคคลเพื่อสมัครคัดเลือกบุคคลเพื่อเป็นลูกจ้างชั่วคราว			
2.2	การสอบสัมภาษณ์บุคคลเพื่อคัดเลือกบุคคลเพื่อเป็นลูกจ้างชั่วคราว			
2.3	การรับของขวัญ/ของกำนัลทุกชนิด ในขณะที่ก่อน/หลัง การปฏิบัติหน้าที่ที่ส่งผลให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ			

โรงเรียนเชิงทะเลวิทยาคม “จุติ-ก้อง อนุสรณ์” มีการดำเนินการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ สินบน ดังนี้

1) การพิจารณากระบวนการงานที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

- กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้เงินและมีช่องทางที่จะทำประโยชน์ให้แก่ตนเองและพวกพ้อง
- กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของบุคลากรซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม คือ มีเอื้อ ประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง การกีดกัน การสร้างอุปสรรค - กระบวนการที่มีช่องทางเรียกร่องหรือรับผลประโยชน์จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งส่งผลทางลบต่อ ผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง

2) โดยมีกระบวนการที่เขาย่ำมีโอกาเสี่ยงต่อการทุจริต หรือที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

- การรับ
- จ่ายเงิน
- การบันทึกบัญชีรับ
- จ่าย / การจัดทำบัญชีการเงิน
- การจัดซื้อจัดจ้างและจ้างบริการ
- การกำหนดคุณลักษณะวัสดุครุภัณฑ์ การกำหนดคุณสมบัติผู้ที่จะเขาประมูลหรือขายสินค้า
- การตรวจรับวัสดุครุภัณฑ์

- การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ไม่เป็นไปตามขั้นตอนและระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง
- การคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการ
- การจัดหาพัสดุ
- การจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา
- การเบิกค่าตอบแทน
- การใช้อำนาจการ
- ฯลฯ

3) ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากไม่มีการป้องกันที่เหมาะสม

- สูญเสียงบประมาณ
- เปิดช่องทางให้บุคลากรใช้อำนาจหน้าที่ทำให้ผู้ปฏิบัติใช้อำนาจกระทำผิดในทางมิชอบด้วยหน้าที่
- เสียชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน

4) แนวทางการป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

(1) การเสริมสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรของโรงเรียนเชิงทะเลวิทยาคม “จติ-ก้อง อนุสรณ์” รังเกียจการทุจริตทุกรูปแบบ เช่น

- การส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของบุคลากรโรงเรียนเชิงทะเลวิทยาคม “จติ-ก้อง อนุสรณ์”
- เผยแพร่นโยบายและสร้างจิตสำนึกที่สร้างสรรค์ให้กับบุคลากรเป็นประจำ
- จัดโครงการฝึกอบรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ให้กับบุคลากร
- ชื่นชม ยกย่อง ประกาศเกียรติคุณให้แก่เจ้าหน้าที่ที่มีการปฏิบัติงานดีเด่น
- การส่งเสริมให้ผู้บังคับบัญชาเป็นแบบอย่างที่ดี

(2) การป้องกันเหตุการณ์หรือพฤติกรรมที่อาจเป็นภัยต่อหน่วยงาน เช่น

- การแจ้งหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคลที่โปร่งใสและเป็นธรรม
- การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
- การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการปฏิบัติงานของบุคลากร โรงเรียนเชิงทะเลวิทยาคม “จติ-ก้อง อนุสรณ์” อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
- จัดช่องทางการร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ

สรุปผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน โรงเรียนเชิงทะเลวิทยาคม “จติ-ก้อง อนุสรณ์” ประจำปี พ.ศ. 2568

โรงเรียนเชิงทะเลวิทยาคม “จติ-ก้อง อนุสรณ์” กำหนดความเสี่ยงที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน จำนวน 4 ประเด็นหลัก ดังนี้

1. กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ
2. การใช้อำนาจหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์
3. การเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ
4. การเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้องในการจัดซื้อจัดจ้าง

เมื่อพิจารณาโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้ว จึงนำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบ ของความเสี่ยงต่องิจกรรม หรือภารกิจของหน่วยงานว่า ก่อให้เกิดระดับของความเสี่ยงในระดับใดในตารางความ เสี่ยง ซึ่งจะทำให้ทราบว่ามีความเสี่ยงใดเป็นความเสี่ยงสูงสุดที่จะต้องบริหารจัดการก่อน

ขั้นตอนที่ 3 มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

มาตรการ หมายถึง วิธีการหรือแนวทางที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุม หรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริต โดย ความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในโซนสีแดง (Red Zone) จะถูกเลือกมาทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตสวน ลำดับความเสี่ยงที่อยู่ในโซนสีส้ม สีเหลือง จะถูกเลือก ในลำดับต่อมา มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอาจมี หลากหลายวิธีการ หน่วยงานควรทำการคัดเลือก วิธีที่ดีที่สุด และประเมินความคุ้มค่าเหมาะสมกับระดับความ เสี่ยง การทุจริตที่ได้จากการประเมิน มาประกอบด้วย

การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตให้นำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ของ กระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Key Controls in place) มาทำการ ประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด ดีพอใช้หรืออ่อน (ดูคำอธิบายเพิ่มเติมตามตารางด้านล่าง)

คำอธิบายการประเมินประสิทธิภาพมาตรการควบคุมความเสี่ยงที่หน่วยงานมีในปัจจุบัน

ระดับ	คำอธิบายการประเมินประสิทธิภาพมาตรฐานการควบคุมความเสี่ยงที่หน่วยงานมีในปัจจุบัน
ดี	การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสมซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ในระดับที่ สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
พอใช้	การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญ แต่ ก็ควรมีการปรับปรุง เพื่อให้อย่างมั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
อ่อน	การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้เนื่องจากมีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิผลการ ควบคุม ไม่ทำให้อย่างมั่นใจว่าจะสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

การประเมินมาตรการดำเนินการเพื่อพิจารณา จัดทำหรือปรับปรุงมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต เพิ่มเติม (Further Actions to be Taken) โดยมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตควรเชื่อมโยง ให้ความสำคัญ สอด คลองกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้และต้องมีการติดตามเพื่อประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริต ในกิจกรรม ตาม แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ที่กำหนดไว้เพื่อเป็นการยืนยันผลว่ามาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต มีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด หรืออาจต้องเพิ่มเติมหรือปรับแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตใหม่หาก พบว่า รูปแบบการทุจริตหรือมีสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปตามวงจร PDCA

ส่วนที่ ๓

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

โรงเรียนเซิงทะเลวิทยาคม “จตุ-ก้อง อนุสรณ์”โรงเรียนเซิงทะเลวิทยาคม “จตุ-ก้อง อนุสรณ์” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง จึงได้ดำเนินการกำหนดและปรับปรุงมาตรการควบคุมความ เสี่ยงการทุจริต ตามผลการวิเคราะห์และประเมิน

ปัจจัยที่ จะเกิดความเสี่ยง	โอกาสและ ผลกระทบ			มาตรการจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ									ผู้รับผิดชอบ	
	L I RS				ไตรมาส 2			ไตรมาส 3			ไตรมาส 4				
					ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		
การจัดจ้าง															
1. กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ	1	3	3	1. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ ข้าราชการ และ บุคลากร ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และ แนวทาง การจัดซื้อจัดจ้าง โดยวิธี พิเศษ อย่างเคร่งครัด 2. ควบคุม กำกับ ดูแลให้เจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบด้านการจัดซื้อจัดจ้าง จัดทำ รายงานสรุปการจัดซื้อจัดจ้างรายไตร มาส และเสนอให้หัวหน้าส่วนราชการ รับทราบ ทุกครั้ง 3. ควบคุม กำกับ ดูแลให้เจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุและบุคลากรที่ เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง รับรองถึง ความไม่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้เสนองาน ใน การจัดซื้อจัดจ้าง 4. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการและ บุคลากร ให้ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. การ จัดซื้อ จัดจ้างอย่างเคร่งครัด	←									→	กลุ่มงานที่เกี่ยวข้อง

ปัจจัยที่จะเกิดความเสี่ยง	โอกาสและผลกระทบ			มาตรการจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ									ผู้รับผิดชอบ	
					ไตรมาส 2			ไตรมาส 3			ไตรมาส 4				
	L	I	RS		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		
2. การใช้อำนาจหน้าที่เรียก รับผลประโยชน์/การให้และการรับของขวัญ สินน้ำใจ เพื่อหวังความก้าวหน้า	1	1	1	1. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการและบุคลากร ให้ปฏิบัติตามมาตรการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการทุจริตของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด 2. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการและบุคลากร ให้ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ เรื่องการรับของขวัญสินน้ำใจอย่างเคร่งครัด 3. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการและ บุคลากรปฏิบัติตามคู่มือผลประโยชน์ทับ ซอน	←									→	กลุ่มงานที่เกี่ยวข้อง
3. การเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ	2	1	2	1. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการและ บุคลากร ปฏิบัติตามระเบียบการเบิกจ่าย การเงินและการคลังอย่างเคร่งครัด 2. ควบคุม กำกับ ดูแลข้าราชการ และบุคลากร ให้ปฏิบัติตามประกาศ หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับขอรองเรียนการละ เว้นการปฏิบัติหน้าที่และการ ประพฤติมิชอบ อย่างเคร่งครัด	←									→	กลุ่มงานที่เกี่ยวข้อง
4. การเอื้อประโยชน์ต่อพวก พ้องในการจัดซื้อจัดจ้าง	2	2	4	1. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการและ บุคลากรปฏิบัติตามนโยบายเกี่ยวกับความ โปร่งใส การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้ข้าราชการถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด 2. ควบคุม กำกับดูแลการประกาศ หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับขอรองเรียน	←									→	กลุ่มงานที่เกี่ยวข้อง

ปัจจัยที่จะเกิดความเสี่ยง	โอกาสและผลกระทบ			มาตรการจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ									ผู้รับผิดชอบ
	L I RS				ไตรมาส 2			ไตรมาส 3			ไตรมาส 4			
					ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	
				การละเว้นการปฏิบัติหน้าที่และการประพฤติมิชอบ เพื่อให้ยึดถือปฏิบัติ 3. ควบคุม กำกับดูแลให้ข้าราชการ และบุคลากรปฏิบัติตามคู่มือผลประโยชน์ทับซ้อน 4. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการ ดำเนินการป้องกันปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ ให้ครอบคลุมและ ทั่วถึงมากยิ่งขึ้น เพื่อร่วมสร้างแนวทาง และมาตรการในดำเนินการสร้างจิตสำนึก ให้ข้าราชการรังเกียจการทุจริตทุกรูปแบบ										
การบริหารงานบุคคล														
๑. การคัดเลือกบุคคลเพื่อ สมัครคัดเลือกบุคคลเพื่อเป็น ลูกจ้างชั่วคราว	1	3	3	1. จัดทำมาตรการป้องกันการทุจริตในการ คัดเลือกบุคคลเพื่อเป็นลูกจ้างชั่วคราวประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 2. ประสานเจ้าหน้าที่ตำรวจมาช่วยดูแลตามมาตรการป้องกันการทุจริต										กลุ่มงานที่เกี่ยวข้อง
๒. การสอบสัมภาษณ์บุคคล เพื่อคัดเลือกบุคคลเพื่อเป็น ลูกจ้างชั่วคราว	1	3	3	1. จัดทำมาตรการป้องกันการทุจริตในการ คัดเลือกสอบสัมภาษณ์ 2. จัดทำเกณฑ์ตัวชี้วัด และประเด็นการพิจารณาและเกณฑ์การสัมภาษณ์โดยละเอียด 3. จัดหาคณะกรรมการสอบสัมภาษณ์ ในทางลับโดยต้องไม่มีผู้เกี่ยวข้องกับผู้สอบ										กลุ่มงานที่เกี่ยวข้อง

ปัจจัยที่จะเกิดความเสี่ยง	โอกาสและผลกระทบ			มาตรการจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ									ผู้รับผิดชอบ	
	L	I	RS		ไตรมาส 2			ไตรมาส 3			ไตรมาส 4				
					ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		
๓. การรับของขวัญ/ของ กำนำลทุกชนิด ใน ขณะก่อน/ หลัง การปฏิบัติหน้าที่ ที่ส่งผลให้ เกิดการทุจริตและ ประพฤติมิชอบ	2	2	4	1. มอบนโยบายงดรับของขวัญ/ของ กำนำล ภายในองค์กร ให้กับบุคลากรทุกคน 2. จัดทำ ขอตกลงความร่วมมือ MOU ระหว่าง ผู้บริหารและบุคลากรในการงด รับ ของขวัญ/ ของกำนำล											กลุ่มงานที่เกี่ยวข้อง

